

Romano

R O M S K I

berš/leto: 10

them

S V E T

maj 2004, številka 20

DAN ROMOV ČERNOMELJ

stran 3

VOLILNA SKUPŠČINA

stran 13

DAN ROMOV - MURSKA SOBOTA

**ROMANO THEM
ROMSKI SVET**

številka 20, maj 2004

založnik

Zveza Romov Slovenije
Arhitekta Novaka 13
9000 Murska Sobota
tel.: 5308-100
fax: 5308-104

e-mail: romani.union@siol.net

ROMIC ROMSKI INFORMATIVNI CENTER
ROMSKA RAJONSKA PRODUKCIJA
e-mail: romic@siol.net

odgovorni urednik

Jožek Horvat - Muc

uredniški odbor

dr. Pavla Štrukelj
Monika Sandreli
Janja Rošer
Daniel Šarkezi
Jelenka Kovačič
Bečiri Fatmir

dopisniki

Zdravko Pilipovič, Krško
Filip Matko, Murska Sobota
Anita Cener, Serdica
Lujzi Baranja, New York
Dragoljub Acković, Beograd

prelom in tisk

Tiskarna Klar, Murska Sobota

naklada

500 izvodov

Po mnenju Ministrstva za kulturo RS št. 415-562/96, se Romano them - Romski svet šteje med proizvode za katere se plačuje 20% davek na dodano vrednost.

Izid časopisa Romano them je omogočilo Ministrstvo za kulturo RS in Urad za narodnosti RS

VSEBINA

<i>Jožek Horvat - Muc: Pogovori s predsednikom Drnovškom</i>	
<i>in Ropom</i>	2
<i>Janja Rošer: Zapisnik volilne skupščine</i>	4
<i>Jožek Horvat - Muc: Poročilo o zvezi Romov 2000 - 2004</i>	5
<i>Jožek Horvat - Muc: Kronološki pregled aktivnosti zveze</i>	
<i>Romov 2000 - 2004</i>	7
<i>Tina Horvat: Dan Romov 2004</i>	13
<i>Tina Horvat: Rogaška Slatina: skupščina ZRS</i>	14
<i>Monika Sandreli, Aleš Horvat: Anketa</i>	15
<i>Slavko Cener: Romi in Evropska Unija</i>	17
<i>Fatimir Bečiri: Sestanek z ministrstvom za notranje zadeve</i>	18
<i>Fatimir Bečiri: Radijska postaja Romano Grlo</i>	18
<i>Nada Žagar: Sporočilo za medije</i>	19
<i>Suzana Kosec, Anton Hudorovec: Sporočilo za medije</i>	19
<i>Horvat Romeo - Popo: Žoga da droga ne</i>	20
<i>Baranja Stanko: Romska problematika v občini Rogašoci</i>	21
<i>Zdravko Horvat: Aktivno in uspešno leto za</i>	
<i>Romsko društvo iz Pušče</i>	21
<i>Anton Hudorovac: Poročilo o delovanju romskega društva</i>	
<i>Rom Črnomelj v letu 2003</i>	22
<i>Suzana Kosec: Občinsko romsko društvo Jagori</i>	23
<i>M.H.S.: Poposkre djija</i>	23
<i>M.H.S.: Gledališka igra »Amaru dij« Naš dan</i>	24

Pogovori s predsednikom Drnovškom in Ropom

Jožek Horvat - Muc

Uvodoma želim poudariti, da kljub dejstvu, da smo Romi tudi v Sloveniji še vedno diskriminirana skupina prebivalstva, večinoma nezaposlena in brez izobrazbe - zahvaljujoč ukrepom in prizadevanjem državnih organov in občin, pa tudi Romov samih, ki se vse bolj vključujejo v odločanje o naših problemih, postopoma izboljšuje položaj naše romske skupnosti.

Posebni Program ukrepov za pomoč Romom, ki ga je Vlada sprejela že leta 1995 se na nekaterih področjih počasi uresničuje: tako so rezultati boljši na področju šolstva in izobraževanja, socialne pomoči, kulturne dejavnosti in informiranja romske skupnosti, na drugi strani pa ni zadovoljivih rezultatov predvsem zaradi proračunskih sredstev države na področju bivalnih razmer, zaposlovanja in ekonom-skega položaja Romov. V zadnjih letih se postopoma ureja zakonska zaščita Romov, saj je doslej zaščita posebnih pravic Romov vključena v 11 področnih zakonov - od lokalne samouprave in volitev romskih svetnikov v občinske svete do

vzgoje in izobraževanja, kulture, knjižničarstva in informativne dejavnosti Romov.

Za nas Rome je spodbuden tudi zadnji popis prebivalstva iz leta 2002, ko se je za Rome opredelilo 3246 prebivalcev in po maternem jeziku 3834 Romov, kar je za 30% bolje od rezultatov popisa iz leta 1991. Slovenski Romi pri tem pozitivno ocenjujejo skrb in prizadevanja Urada za narodnosti na čelu s prizadevnim direktorjem Urada gospodom Janezom Obrezo, pa tudi delo medresorske vladne komisije za zaščito etnične skupnosti, ki jo vodi minister g. Ivo Bizjak. Posebej smo Romi v Sloveniji ponosni, da imamo izvoljene svoje romske svetnike v kar 19 občinah., saj tako spadamo med redke evropske države, ki uresničujejo Resolucije stalne konference lokalnih in regionalnih skupnosti Sveta Evrope.

Prve izkušnje delovanja romskih občinskih svetnikov potrjujejo, da se tako širijo možnosti za politično participacijo Romov pri odločanju o javnih zadevah v občinah, kjer živimo. Prepričani smo, da bo čimprej to ustavno in zakonsko obvezo realizirala tudi občina Grosuplje.

In kateri so trenutno največji problemi Romov?

Sam bi ob tem srečanju z Vami, gospod predsednik opozoril na tri, s prošnjo, da nam jih tudi ob Vaših priporočilih državni organi in občine odločneje pomagajo razreševati!

1. Odločno zahtevamo večjo pomoč državnih organov in občin pri reševanju bivalnih razmer Romov.

Tako še vedno živi večina Romov v naseljih, ki so izolirana od ostalega prebivalstva ali na robu naseljenih območij v razmerah pod minimalnimi bivalnimi standarti. Tako le 39% Romov živi v zidanih stanovanjskih hišah, od katerih jih je polovica zgrajenih brez potrebnih dovoljenj, samo 12% jih živi v stanovanjih. Vsi ostali živijo v zasilnih bivališčih - barakah, kontejnerjih, prikolicah, šotorih in podobno.

S strani vlade bi morali prisiliti občine in zagotoviti proračunska finančna sredstva (samo razpisi Ministrstva za gospodarstvo niso dovolj!), občinam, saj morajo le te urediti probleme lastništva, gradbena in lokacijska dovoljenja, pa tudi sofinancirati infrastrukturo v romskih

naselijh (marsikje še ni pitne vode, ne elektrike niti kanalizacije)!

2. Drugi problem je brezposelnost romske skupnosti.

V zadnjem desetletju je število zaposlenih Romov naglo upadlo tako zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja, stečajnih postopkov v podjetjih, trajnih presežkov delavcev in nizke izobrazbene strukture romskih delavcev. Tudi zaradi predsodkov pri nekaterih delodajalcih in pojavov diskriminacije so bili po naših ocenah Romi prvi na listah odpuščenih delavcev.

Zaradi vseh naštetih problemov se Program zaposlovanja Romov v okviru Ministrstva za delo ni zadovoljivo realiziral.

Ob tej priliki bi Vam radi

zagotovili, da bi se velika večina Romov veliko bolje počutila, če bi lahko s svojim delom in zaposlitvami sami skrbeli za življenje in eksistenco sebe in svojih družin.

Zato pričakujemo večjo zavzetost države pri zaposlovanju pripadnikov romske skupnosti.

3. Vlada bi nujno morala Romom in občinam, kjer živijo Romi, zagotoviti sistemsko finančna sredstva iz proračuna.

Sedaj nam v občinah pogosto upravičeno pravijo da sta jim Državni zbor in Vlada naložili le veliko novih obveznosti, ne pa tudi materialnih sredstev za realizacijo.

Zelo nam je žal, da decembra na državnem zboru, ko je sprejemal proračun za leto

2004, ni uspel amandma poslanske skupine Slovenske ljudske stranke za dodatna proračunska sredstva, kjer volijo romske svetnike.

Romi vztrajamo na ustavni pravici (tako razumemo tudi 65. člen Ustave R. Slovenije), da Vlada v okviru sprejemanja letnega proračuna zagotovi posebno postavko za romske potrebe- podobno kot je to že urejeno za italijansko in madžarsko narodno skupnost. V tem smislu je nujno dopolniti sedanji 26. člen Zakona o financiranju občin!

Naj bo za začetek dovolj. Želel bi, da o nekaterih problemih spregovorijo še ostali udeleženci tega pogovora. Hvala!

Zapisnik volilne skupščine

Janja Rošer

1. Otvoritev volilne skupščine ZRS

2. Delovno prdsedstvo:

Fatmir Bečiri (član delovnega predsedstva), Marijan Drvarič (član delovnega predsedstva), Slobodan Nezirovič (predsednik delovnega predsedstva), Janja Rošer (zapisničarka), Zenin Bejta in Vladica Horvat (overiteljja zapisnika)

3. Skupščina je bila sklepčna.

4. Izvolitev volilne komisije:

Lenko Baranja (predsednik), Sanja Hahn (član), Boris Horvat (član)

5. Vsebinsko poročilo o delu Zveze Romov Slovenije od 2000 do 2004 leta, je priložen.

Predsednik Zveze Romov Slovenije je to poročilo še podrobneje predstavil.

Urad za narodnosti bo pripravil poročilo o razmerjih in legalizaciji naselij. 142 milijonov SIT je bilo razdeljenih za potrebe naselij.

Rasprava o poročilu:

Ali se lahko izve, katere občine so dobile ta sredstva, ki so namenjena romskim naseljem?

Vpogled ni možen saj občini ni treba dati ta poročila, ravno tako Ministrstvo, ki je za to pristojno ne more pokazati ta poročila. Poročila pa seveda lahko zahtevajo svetniki od svojih občin.

6. Volitve v organih Zveze:

zapisnik volilne komisije, priloga, predstavitev kandidatov, izvolitev organov Zveze.

Razprava o zapisniku:

Če ima ženski forum pravico glasovati, zakaj ga nima svetniški forum?

Na skupščini v Ptujju je bil sprejet predlog, da ženski forum ima pravico glasovati.

Bil je sprejet predlog da od te skupščine naprej noben forum nima pravice glasovanja.

Bilo je postavljeno vprašanje, če se je pojavil kakšen novi kandidat, ki bi želel kandidirati za kakšno funkcijo v Zvezi Romov Slovenije.

Slobodan Nezirovič je odstopil od kandidature za podpredsednika Zveze Romov Slovenije.

Predstavitve kandidatov: Jožek Horvat - Muc, za predsednika ZRS, Oto Baranja, za podpredsednika ZRS, Slavko Cener, za podpredsednika ZRS, Anton Hudorovac, za podpredsednika ZRS, Janja Rošer, za sekretarko ZRS, Marjan Drvarič, za blagajnika ZRS, Stanko Baranja, za tajnika ZRS.

Nadzorni odbor in Častno razsodišče se ni predstavilo.

Pohvala Jožeku Horvatu iz Romskega društva Zeleno vejš Serdica.

7. Razglasitev rezultatov volitev:

Število volilcev: 25

Praznih in neveljavnih lističev ni bilo.

Predsednik: Jožek Horvat, 25 glasov, sekretarka: Janja Rošer, 25 glasov, tajnik: Stanko Baranja, 23 glasov, blagajnik: Marjan Drvarič, 23 glasov.

Nadzorni odbor: Štefan Bajič, 14 glasov, Ivan Ratko, 13 glasov, Maja Baranja, 8 glasov. Ostali kandidati, ki so dobili premalo glasov da bi bili izvoljeni:

Ivan Cener, 7 glasov, Marjanca Novak, 7 glasov, Anđelika Grm, 2 glasova, Bojan Bajt, 6 glasov
Častno razsodišče: Mario Sandreli, 12 glasov, Đango Cener, 11 glasov, Zlatko Hahn, 11 glasov.

Ostali kandidati, ki so dobili premalo glasov da bi bili izvoljeni:

Borut Horvat, 6 glasov, Arnela Grm, 3 glasovi, Vladimir Novak, 5 glasov, Sašo Nezirovič, 9 glasov, Dragan Kosec, 4 glasovi. Podpredsednik: Baranja Oto, 15 glasov, Anton Hudorovac, 20 glasov, Slavko Cener, 13 glasov. Imenovanje podpredsednika: Anton Hudorovac, Oto Baranja.

8. Razno

Predsednik je predlagal skupščini, da izvoli komisijo za socialne materialne in nujne zadeve, saj velikokrat kdo zaprosi za pomoč izven programov, ki so planirani.

Predlog da se izvoli komisija je sprejet.

Predsednik je predlagal štiričlansko komisijo: Baranja Stanko, predsednik, Janja Rošer, član, Zoran Grm, član, Fatmir Bečiri, član, Damijan Hrvat, član.

Predlog: dva iz Prekmurja (Stanko Baranja, Janja Rošer), dva iz Dolenjske (Zoran Grm, Damijan Hrvat), za Maribor (Fatmir Bečiri)

Predlog: da se izdela poslovnik za to delovno komisijo.

Predlogi so bili sprejeti.

Slavko Cener je predlagal, da bi svetniki imeli plačano dnevnicu.

Predsednik Zveze Romov Slovenije Jožek Horvat je rekel, da svetniki ne morejo imeti

plačano dnevnicu, saj jo tudi predsedniki društev nimajo. Tako bi predsedniki društev bili v slabšem položaju.

Predsednica društva Veverica na veji, Vera Ratko je vprašala zakaj mora plačati stroške prevoza.

Odgovor predsednika je glasil: Vsako društvo dobi 100.000,00 SIT za potne stroške od ZRS, ZRS pa krije stroške pogostitve. V proračunu je tudi 500.000,00 SIT za delovnje Foruma Romskih svetnikov.

Poročilo o zvezi Romov 2000 - 2004

Jožek Horvat - Muc

Zveza Romov Slovenije je v obdobju od aprila 2000 do marca 2004 uspešno opravila svoje statutarne obveznosti in si prizadevala za izboljšanje položaja pripadnikov romske skupnosti v Slovenije.

Prednostne naloge skupščine Zveze, predsedstva, Forumov in drugih organov so bile usmerjene predvsem v: uresničevanje določil statuta Zveza Romov Slovenije, skrb za izboljšanja položaja Romov, večja politična vključevanja Romov v občinah, kjer Romi živijo, v usposabljanje novoizvoljenih romskih svetnikov v občinskih svetih,

ohranjevanje in bogatitev kulturnega življenja Romov, ustanavljanja novih romskih društev in sodelovanje z romskimi društvi, prizadevanjem za boljše pogoje informiranja, usposabljanja romskih funkcionarjev, organiziranje romskih taborov in sodelovanje s predstavniki Romov sosednjih držav.

Vodstvo Zveze Romov Slovenije je opozarjalo državne organe, še posebej Urad Vlade Republike Slovenije, s katerim smo dobro sodelovali in posebno Vladno komisijo za zaščito romske etnične skupnosti na aktualne probleme Romov. V ta sklop spadajo tudi srečanja in pogovori predstavnikov

Zveza Romov z najvišjimi predstavniki Republike Slovenije: s predsednikom Milanom Kučanom leta 2000, s predsednikom Državnega zbora Borutom Pahorjem, s ministrom za šolstvo, znanost in šport Slavkom Gabrom, s predsednikom dr. Janezom Drnovškom v letih 2003 in 2004 ter s predsednikom Vlade Republike Slovenije mag Antonom Ropom 6. april 2004.

Državni zbor Republike Slovenije je jeseni 2002 realiziral odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije in sprejel dopolnitve zakona o lokalni samoupravi, o lokalnih volitvah ter zakon o evidenci volilne pravice, s čimer je uza-

konil izvolitev romskih predstavnikov v občinske svete. V dvajsetih občinah: Beltinci, Cankova, Črenšovci, Črnomelj, Dobrovnik, Grosuplje, Kočevje, Krško, Kuzma, Lendava, Metlika,

Murska Sobota, Novo Mesto, Puconci, Rogaševci, Semič, Šentjernej, Tišina, Trebnje in Turnišče so bili dolžni zagotoviti pravico v občini naseljene romske skupnosti do enega predstavnika v občinski svet na lokalnih volitvah v letu 2002.

Tako so pripadniki romske skupnosti na lokanih volitvah (novembra 2002) na podlagi omenjenih zakonov po posebnem volilnem imeniku izvolili romskega svetnika v občinske svete v 19 občinah, ustavne in zakonske obveze še ni uresničila občina Grosuplja.

Tako v 19 občinah pripadniki romske skupnosti uveljavljajo politično participacijo pri odločanju o javnih zadevah in reševanju svojih specifičnih potreb v občinah, kjer živijo. Nesporno je to pomembna pridobitev za Rome v političnem življenju, ki je primerljiva podobni rešitvi na Madžarskem, v drugih evropskih državah pa takšnih možnosti soodločanja Romov še ni.

Pri nastajanju in pripravi te zakonodaje v Državnem zboru sta poleg Urad za lokalno samoupravo veliko pomoči in aktivnosti prispevala Urad za narodnosti in Zveza Romov ob

sodelovanju romskih društev v občinah. Opravljeno je veliko in pomembno delo. Predvsem smo vložili prizadevanja in strokovni ter organizacijski napor v pripravo in izvedbo posebnega programa usposabljanja kandidatov za romske svetnike in drugih funkcionarjev v letu 2002 in 2003. Sedaj pa skrbi za delo romskih svetnikov FORUM pri zvezi Romov, ki smo ga ustanovili leta 2003.

Z izvolitvijo romskih svetnikov v občinske svete in z njihovim usposabljanjem v Sloveniji smo začeli uresničevati tudi resolucijo stalne Konference lokalnih in regionalnih skupnosti Sveta Evrope glede lajšanja vključevanja Romov v lokalne skupnosti.

Čeprav se postopoma izboljšuje soodločanje Romov predvsem prek izvoljenih romskih svetnikov in delovanja romskih društev ter na drugi strani žal prepočasnega in nedoslednega Vladnega Programa ukrepov za pomoč Romom, z zakonsko zaščito Romske skupnosti še nismo zadovoljni. Kljub 65.členom Ustave, ki nam zagotavlja zakonsko zaščito posebnih pravic, je to doslej vključeno le v 11 področnih zakonov

šolstvo, kultura, mediji, lokalna samouprava).

Pestro in bogato je naše kulturno življenje, ki ga ob materialni pomoči Ministrstva za kulturo, usmerjajo in organizirajo predvsem romska društva.

Zveza Romov je veliko prizadevanj vložila tudi v ustanavljanju novih romskih društev po občinah. V tem mandatnem obdobju je ustanovljenih 13 novih romskih društev, tako jih sedaj deluje že 21. Očitno se pripadniki Romske skupnosti vse bolj zavedamo, da brez osveščane in organizirane Romske skupnosti ne bo hitrejšega napredka, da torej Romi ne moremo biti samo odvisni od dobre volje in pomoči občin in države, temveč se moramo sami organizirati in poskrbeti za izboljšanje svojih razmer.

Tudi na področju izboljšanja informativne dejavnosti je opazen napredek. Zveza Romov izdaja glasilo Romano them-Romski svet, nekatera društva tudi občasno svoje časopise. Urad za narodnosti financira radijske programe in TV-oddaje v Murski Soboti in Novem mestu. Ob pomoči Mirovnega inštituta in sredstev SOROS-ovega sklada smo ustanovili pogoje za lastno produkcijo ROMIC. Decembra 2003 pa nam je Urad za narodnosti zagotovil materialna sredstva za nakup prostora v Murski Soboti, kjer deluje ROMIC. Za nas Rome in tudi za delovanje Zveze Romov je spodbuden tudi zadnji popis prebivalstva iz leta 2002, ko se je za Rome opredelilo 3246 prebivalcev in po maternem jeziku 3834 Romov, kar je za okrog 30% bolje od rezultatov popisa iz leta 1991.

Kronološki pregled aktivnosti zveze Romov Slovenije od 2000 do 2004

Jožek Horvat - Muc

Leto 2000

Predsednik Kučan pohvalil organiziranost

Predsednik Milan Kučan se je pogovarjal s predsedniki devetih romskih društev, združenih v Zvezo Romskih društev Slovenije. Seznanili smo ga s svojim položajem, problemi in prizadevanji za njihovo odpravo.

1. Srečanje Romov Alpe - Jadran

Prvo srečanje Romov v okviru projekta Alpe - Jadran se je odvijalo od 20. - 21. Oktobra 2000 na Madžarskem v Pecu v romski gimnaziji Gandhi. Osrednja tema srečanja je bila Izobraževanje romskih otrok. Slovenske Rome sva predstavljala Jožek Horvat in Slavko Cener, Vlado Slovenije pa g. Bačič Geza, svetovalec Vlade pri Uradu za narodnosti Republike Slovenije. Poleg osrednje teme je bilo govora tudi o pravica manjšin. Poudarek je bil na vstopu v EU, kjer je predpogoj za vstop v EU specifikacija temelja človekovih pravic (podpisan sporazum 1993), ukrepanje EU pri up-

oštevanju temeljnih človekovih pravic (1997).

Skupščina Zveze romskih društev Slovenije

Skupščina ZRDS je bila 22.04. 2000 ob 11.00 uri v kulturni dvorani v Tišini. Prisotni so bili člani skupščine Zveze romskih društev Slovenije, prdstavnik urada za narodnosti RS g. Bačič Geza, župan občine Tišina g. Flegar Alojz, ravnateljica OŠ Tišina ga. Marjeta Gider in Vrečič Vinko, svetnik Občine Tišina.

Dnevni red: 1. ugotovitev sklepčnosti, 2. Izvolitev volilne komisije, 3. Poročilo organov Zveze o minulem delu: (nadzorni odbor, Častno razsodišče), 4. Predstavitev Romske skupnosti v Občini Tišina, 5. Sprememba statuta ZRDS, 6. Zastopstvo Romov v lokalni samoupravi, 7. Volitve v organih Zveze: (predstavitev kandidatov, zapisnik volilne komisije, izvolitev organov Zveze), 8. Razvoj romske kulture, 9. Razglasitev rezultatov volitev, 10. Razno. Na podlagi predloga romskih

društev je bil podan predlog o spremembi statuta. Obrazložitev je podal Jožek Horvat, ki je obrazložil spremembe statuta Zveze in sicer, da se v členih statuta namesto Zveze romskih društev Slovenije, uporablja ime Zveza Romov Slovenije, ter z dopolnilom 6. In 19. Člena. Predlog spremembe statuta je bil obravnavan na samem zasedanju skupščine. Na predlog spremembe Statuta Zveze ni bilo pripomb. Spemembe statuta so bile soglasno sprejete. Volilna komisija je razglasila rezultate tajnih volitev organov Zveze: Za predsednika Zveze je bil izvoljen Jožek Horvat, za tajnika Štefan Šarkezi, za blagajnika Rudolf Horvat, za člane nadzornega odbora: Slavko Cener, Stanko Baranja, in Janja Rošer, za člane častnega razsodišča: Mario Sandreli, Anita Cener in Fatmir Bečiri.

Romanu dij - Dan Romov

Letošnji Svetovni dan romov, ki ga je organizirala Zveza Romov Slovenije, smo slovenski Romi praznovali 8. April 2000 v Kulturnem domu Krško. Poleg kulturnega programa v katerem smo sodelovali Romi iz Puconec, Tišine, Murske Sobote, Velenja in Krškega je občina Krško je organizirala okroglo mizo na temo Položaj Romov v Sloveniji (reševanje Romske problematike).

6. Mednarodni romski tabor

V dneh 11. avgusta do 19. je v soboškem Dijaškem domu potekal 6. mednarodni romski tabor, ki ga je pripravilo romsko društvo Romani Union, s sedežem v Murski Soboti. V devetih dneh se je na

taboru zvrstilo kar 30. udeležencev iz štirih držav: Makedonije, Zvezne Republike Jugoslavije, Avstrije in Slovenije. Ob domačih udeležencev so bili mladi iz Romskega društva Zeleno vejš Serdica.

in sprejemanja ter tako ustanovila parlament IRU, tej bo posredoval Dragan Jevremovič iz Avstrije. Član parlamenta pa je tudi predstavnik slovenskih Romov, Jože Horvat.

iz Slovenije. Na konferenci je bilo govora tudi o razumevanju in reševanju romske problematike v okviru Evropske Unije.

Izbor najboljše romske ekipe in športnika leta 2000

V petek 8. Decembra 2000 je Zveza Romov Slovenije izbrala najboljše športnike in ekipe v letu 2000. Izbor je bil v Mursko Soboški grajski dvorani. Kulturni program so popestrili folkloristi Romani Union Murska Sobota in romski pesnik Horvat Romeo - Popo.

Skupščina Zveze Romov Slovenije

V soboto 18. novembra 2000 je bila ob 11.00 uri v konferenčni dvorani Hotela Zvezda v Murski Soboti skupščina Zveza Romov Slovenije. Na njej smo predlagali delo Zveze v letu 2000, razpravljali o problematiki organiziranja Romov v Slovenij, katerega je Zveza posredovala Vladi Republike Slovenije. Bil je sprejet tudi sklep o izvedbi osrednje prireditve ob dnevu Romov, ki je bilo 7. Aprila 2001 v Murski Soboti.

3. Septembra se je v Sv. Juriju zbralo 16 romskih žensk, katere so ustanovile svoj Ženski forum pri ZRS. Ženske so prišle iz naslednjih romskih naselij: Serdica, Vanča vas, Zenkovci, Lemerje in M.Sobota. Ustanovile so vodstvo foruma in sicer so za predsednico izvolili Anito

Dobrodelna Prireditve Zveze Romov Slovenije

Zveza Romov Slovenije je pripravila v petek v soboški kino dvorani dobrodelno kulturno prireditev z nastopi romskih kulturnih društev. Denar, ki smo ga zbrali na prireditvi in s prostovoljnimi prispevkov romskih društev, je bilo namenjeno gradnji porodnišnice soboške splošne bolnišnice v Rakičanu. Ob koncu prireditve smo ugotovili, da smo zbrali 48.000 tolarjev prostovoljnih prispevkov, vsako od štirih sodelujočih romskih društev pa je prispevalo 25.000 tolarjev, torej skupno 148.000 tolarjev.

Romska konferenca v Avstriji

V Grazu - Avstrija je bila 14. januarja 2000 konferenca o aktualnem položaju Romov v Avstriji, na Češkem, na Madžarskem ter v Sloveniji. Slavnostni sogovornik na konferenci je bil župa Graza g. Alfred Stingel. Naša delegata sta bila Jožek Horvat in Štefan Šarkezi. Svoje referate so o položaju Romov podali: Istvan Kosticz iz Madžarske, Marta Miklusakova iz Češke, Rudolf Šarkezi iz Avstrije ter Jožek Horvat

5. Kongres svetovne Romske organizacije

Od 24.07. do 29.07.2000 se je v Pragi na 5. Kongresu svetovne Romske organizacije zbralo okoli tristo predstavnikov romskih organizacij iz celega sveta. Kongrasa sva se udeležila tudi predsednik in tajnik Zveze Romov Slovenije, Jožek Horvat in Štefan Šarkezi. IRU je uvedla tudi noviteto na področju odločanja

Cener, tajnica foruma pa je postala Monika Sandreli. Poglavitna naloge ženskega foruma je zastopati pravice romskih žena.

Mednarodna Romska konferenca

Na Hrvaškem je v Zagrebu potekala Mednarodna Romska konferenca z naslovom Izboljšanje sodelovanja med Romi, ki je potekala od 23.11. do 26.11.2000. Na konferenci so sodelovali predstavniki Romov iz Srbije, Črne gore, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Romunije, Bolgarije, Kosova, Nemčije, Albanije, Hrvaške in Slovenije. V našem primeru je bil sprejet dogovor o boljšem sodelovanju med Zvezo Romov Hrvaške in Zveze Romov Slovenije in obeh ženskih forumov.

LETO 2001

Ob svetovnem dnevu Romov

Ob svetovnem dnevu Romov 8. aprila je Zveza Romov Slovenije pripravila osrednjo proslavo v dvorani pri osnovni šoli 3. v Murski Soboti. Na osrednjo prireditev v Murski Soboti je najprej izrekel pozdrave zbranim predsednik Zveze Jožek Horvat. Župan Mestne občine Murska Sobota Anton Slavic je opozoril na brezbriznost države do romskega vprašanja, ter naštel vrsto kumunalnih in drugih objektov, ki jih je mestna občina Murska Sobota v zadnjih letih zagotovila Romom na svojem območju

ter vzorno sodelovanje z predstavniki Romov v občini in Zvezo Romov. Slavnostni govornik na proslavi je bil predsednik državnega zbora Republike Slovenije Borut Pahor, ki se je zavzel za boljši položaj Romov v Sloveniji. Romi smo mu za spomin med drugim podarili romski klobuk in zastavo Svetovne zveze Romov.

Zbor ženskega foruma

Pri Zvezi Romov Slovenije je lansko jesen bil ustanovljen Ženski forum, ki ga kot predsednica vodi Anita Cener iz Serdice. Tako se je v čast Svetovnega dneva Romov 26. aprila v soboškem Dijaškem domu sestel prav ta forum.

Ženski forum pri Zvezi Romov Slovenije

Lani jeseni so ustanovili na pobudo Jožeta Horvata - Muca Ženski forum pri Zvezi Romov Slovenije. Naš namen in cilj je, zastopati pravice Romske ženske, velik poudarek pa želijo dati večji informativnosti in izobazevanost romskih žena. Bistvu tega foruma pa je v tem, da bi se romske žene pogosteje srečevale, se pogovarjale ter si medsebojno izmenjavale izkušnje in si pomagale. Tako o njihovem delu, načrtih in ciljih Anita Cener, predsednica in Monika Sandreli, tajnica foruma.

LETO 2002

Srečanje romskih svetnikov

Zveza Romov Slovenije je v Murski Soboti takoj po volitvah organizirala 1. srečanje romskih svetnikov, katerega se je udeležilo trinajst do štirinajst izvoljenih predstavnikov izvoljene skupnosti v občinskih svetih, udeležil se ga pa je tudi direktor Urada vlade RS za narodnosti g. Janez Obreza.

Ptuj : Okrogla miza

Udeleženci okrogle mize na Ptujju smo 31. avgusta spregovorili o razvoju in uspešnosti Zveze Romov Slovenije v prihodnje. Bila je to pravzaprav priprava na skupščino, ki jo v Zvezi Romov Slovenije sestavljajo predsedniki petnajstih romskih društev in je bil njen sklic predviden v začetku oktobra. Na okrogli mizi v prostorih Term smo udeleženci spregovorili o potrebnosti sprememb statuta Zveze Romov Slovenije, ki se mora prilagoditi najaktualnejšim dogajanju v slovenski družbi, kjer je ustavno sodišče naložilo nalogo 20-im slovenskim občinam, da izvolijo na lokalnih volitvah v mesecu novembru v občinske svete tudi svetnike iz vrst Romov. Kar imajo pri tem posebno vlogo romska društva, bo treba v nadaljevanju prilagoditi tudi statute posameznih romskih društev.

Puconci : Skupščina

V soboto 5. oktobra je v Puconcih potekala skupščina Zveze Romov Slovenije, ki je sprejela spremembe in dopolnitve statuta. Kajti za volitve romskih svetnikov lahko v posameznih občinah predlog za kandidata poda posamezno romsko društvo, ki ima še dodatne odgovorne naloge pri pripravi spisikov oziroma evidence Romov - volilcev ter izdelavo predloga za člane volilnih odborov in komisij. Torej izhaja iz sklepa o spremembi statuta Zveze Romov Slovenije obvezna pri-

lagoditev pravic vključenih romskih društev. Na kadrovskem področju ima predsednik Zveze Romov Slovenije pravico imenovanja svojega namestnika oziroma podpredsednika, vodje oziroma predsedniki posameznih forumov (ženski, politični, svetniški,...) so člani predsedstva, vsako vključeno društvo ima v skupščini po dva delegata ter v predsedstvu enega.

1. Šrečanje romskih folklornih skupin

Zveza Romov Slovenije je 2. novembra bila organizator 1. Srečanje romskih folklornih skupin Slovenije. Srečanje je potekalo v Kulturnem domu v Velenju.

Tišina, 6. april 2002 : Romanu dij / Dan Romov

V telovadnici Osnovne Šole Tišina je v soboto 6. aprila potekala osrednja prireditev slovenskih Romov ob letošnjem Svetovnem dnevu Romov - 8. Aprila. Nekaj po 10. uri smo vse navzoče pozdravili župan Občine Tišina Alojz Flegar, predsedniki Zveze Romov Slovenije Jožek Horvat in predsednik Republike Milan Kučan.

Skupščina Zveze Romov Slovenij

27. aprila v prostorih goščišča Grajski hram v Murski Soboti bilo 16 iz osmih društev. Manjkali so delegati iz Novega mesta in Krškega. Sprejeli smo ugodno oceno v zvezi z organizacijo 2. mednarodne konference 15. februarja v Ljubljani pod naslovom Evropa, Slovenija in Romi, nadalje kot uspešno ocenili letošnjo orednjo prireditev slovenskih Romov 6. Aprila na Tišini, kakor tudi celotno podrobno poročilo o delu Zveze Romov od 1. januarja dalje ter še finančno poročilo.

Posvet na Tišini in Krškem

Urad za lokalno samoupravo pri ministrertvu za notranje zadeve Republike Slovenije je pripravil dve posvetovanji za župane občine, ki so

morale do jesenskih volitev opraviti ustrezne korake, potrebne za uveljavitev pravic Romske skupnosti. Prvo posvetovanje za enajst prekmurskih občin je bilo 13. junija na Tišini, a za ostalih devet občin 14. junija v Krškem. Posvet je vodil direktor Urada za lokalno samoupravo mag. Roman Lavtar, bila pa sta prisotna tudi direktor Urada vlade RS za narodnost Janez Obreza in Predsednik Zveze Romov Slovenije Jožek Horvat - Muc.

Romi se izboljšujejo

V Murski Soboti in Novem mestu se je 21. junija pričelo usposabljanje romskih funkcionarjev, ki ga v sodelovanju z Zvezo Romov Slovenije in Uradom vlade RS za narodnosti izvajalo ljubljanski zavod Papilot.

Ljubljana: Konferenca Evropa, Slovenija in Romi

V dvorani Doma sindikatov v Ljubljani je 15. februarja Zveza Romov Slovenije pripravila svojo 2. konferenco: Evropa, Slovenija in Romi. Pri njeni organizaciji sta sodelovala ljubljanska izpostava Avstrijskega inštituta za Vzhodno in Jugovzhodno Evropo ter Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Udeležencev je bilo preko 120.

Poročilo o mednarodni Konferenci Evropa, Slovenija in Romi:

Ljubljana 15.2.2002

Organizator izredno uspešne in dobre obiskovane konference (več kot 100 udeležencev) je bila Zveza Romov Slovenije v sodelovanju z Avstrijskim inštitutom za Vzhodno in Jugovzhodno Evropo, izpostava v Ljubljani in Inštitutom za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Temejni namen konference, to je predstaviti mnenje Zveze Romov Slovenije in predstavnikov Romov v Sloveniji o sedanjem položaju in pričakovanjih ob vključitvi v EU, je bil v celoti dosežen. O konferenci so poročali: DELO-Ljubljana, DNEVNIK-Ljubljana, VEČER-Mari-bor, DOLENJSKI LIST-Novo mesto, PRIMORSKI DNEVNIK-Trst, SLOVENSKI VESTNIK-Celovec. Prispevke so pripravili radio slovenija 1. program oddaje Studio ob 17-tih, ki sta jo pripravila novinarja Lidija Kos in Jože Žura in napovednik Cirile Štuber v jutranjem 1. programu Radia Slovenija, radijski program POP TV in ORF- avstrijska radiotelevizija - slovenski spored. Konferenco so na internetnih straneh predstavili: <http://volksgruppen.orf.at.kaernten,http://inv.si,http://evropa.gov.si/aktualno/>, <http://www.zdrziskovalcev.si/znanost.javnost/>.

Resolucija (Parlament Mednarodne Zveze Romov, (IRU) sedanje v Skopju v času od 18. - 20. januarja 2002

Parlament naslavlja svoje želje španskemu predsedovanju Evropski Uniji, saj je Španija država- članica Evropsku unije z največjim številom pripadnikov romske skupnosti, med člani unije, ter izraža najtoplejšo želje Konvenciji, ki ji posredujejo predsednik Valery Giscard'Estaing z nalogo spremeniti institucionalne okvire Unije do razrešitve, izraža te želje v globoki povezanosti z uresničevanjem sklepov na 5. Kongresu Mednarodne Zveze Romov v Pragi julij 2000.

Obisk delegacije EU

13.januarja so se v Murski Soboti oglasili predstavniki Evropske skupnosti ter obiskali sedež Zveze Romov Slovenije.6- članska delegacija Evropske komisije se je zanimala za položaj Romov v Sloveniji.

Zveza Romov Slovenije dobila svojo pisarno

Doslej je zveza gostovala v prostorih romskega društva Romani union v Murski Soboti, ki so v lasti mestne občine Murska Sobota, zdaj pa ima Zveza Romov Slovenije svojo lastno pisarno v ulici Arhitekta Nivaka 13 v Murski Soboti.

Razmere se izboljšujejo a še niso dobre

Novi prostori Zveze Romov Slovenije: Direktor Urada za narodnosti RS, Janez Obreza, je s sodelavcem tega urada, Gezo Bačičem, bil vidno zadovoljen v sredo 9.januarja v Murski Soboti, ko smo v kletnih prostorih Žute kuče, Ulici Arhitekta Novaka 13. predal namenu povsem nove poslovne prostore Zveze Romov Slovenije v skupni izmeri 21,60 kvadratnih metrov. Prostore v vrednosti 4,8 milijonov tolarjev je kupila država ter jim predala v last in uporabo Zvezi Romov Slovenije, ki ima svoj sedež v Murski Soboti. Otvoritve so se poleg predstavnikov slovenskih Romov udeležili tudi predstavniki Mestne občine Murske Sobotne.

Marinko Šarkezi tretjič športik Romov

Zveza Romov Slovenije - komisija za izbor romskega športika in ekipe leta, ki jo vodi prof. Evgen Titan, je v dijaškem domu v Murski Soboti 5.razglasila najboljše romske športike za leto 2001.

LETO2003

Borut Pahor je bil zadovoljen s pogovori

Predstavniki Zveze Romov Slovenije pod vodstvom Jožeka Horvata smo na srečanju s predsednikom državnega zbora Borutom Pahorjem opozorili na probleme Romske skupnosti in na reševanje le te. Izrazili pa so tudi željo po intenzivnejšem sodelovanju med Zvezo Romov Slovenije in predstavniki državnih organov. Borut Pahor je izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do izmenjave stališč med obema stranema in potrdil, da je bil pogovor v poskus globalnega urejanja romskega vprašanja. Predstavniki Zveze Romov Slovenije smo predstavnikom DZ predstavili tudi svoje predloge za bolj učinkovito reševanje problemov Romske skupnosti.

Da ne bo generalov brez vojske

O udeležbi in prispevku Romov na področju lokalne samouprave v štirih evropskih državah se je spregovorilo na mednarodnem povetov Romov Murski Soboti. 30.januarja so na tem srečanju, v prostorih Zavoda za zdravstveno varstvo, sodelovali predstavniki Romov iz Slovenije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške. Poleg Romov sosednjih štirih držav so se posveta udeležili še predstavniki Urada vlade Republike Slovenije za narodnosti ter ljubljanskega Inštituta za narodnosti. Vse je v imenu Mestne občine Murska Sobota pozdravil direktor občinske uprave Tibor Cigut, ki je obenem predstavil izkušnje občine, saj je še pred sprejetjem zakona, ki bi ji to naložil, brez večjih težav izvolila romskega

svetnika že na prvih lokalnih volitvah in so lansko jesen volitve romskega svetnika v Mestni občini Murska Sobota torej potekale že tretjič.

O Evropski listini za jezike regij in manjšin

Letos 3.februarja je bila na obisku v Sloveniji delegacija Sveta Evrope, ki spremlja uresničevanja Evropske listine za jezike regij in manjšin. Delegacijo je vodil Franz Xaver Goopn iz Liechtenstein,z Anno Alis Dazzi Gross iz retoromanskega dela Švice, Antoniom Bultrinijem iz Italije ter mag.Vero Klopčič z Inštituta za narodnosti v Ljubljani. Z delagacijo sta se sestala predsednik Zveze Romov Slovenije Jožek Horvat Muc in vodja Foruma romskih svetnikov pri Zvezi Romov Slovenije Darko Rudaš. Odgovarjala sta na številna vprašanja delegacije, ki zbira podatke za Svet Evrope o skrbi evropskih držav za posamezne manjšine in etnične skupnosti, pri tem pa opozorila na pomanjklivosti dosedanje zakonodaje za Rome v Sloveniji v primerjavi z madžarsko in italjansko manjšino, kakor tudi veliko stopnjo nezaposlenosti Romov.

Zveza Romov Slovenije

V sejni dvorani Mestne občine Velenje smo se na redni skupščini Zveze Romov Slovenije ob 11.uri zbrali delegati iz dvajsetih romskih društev v 17-ih slovenskih občinah. S tem je bilo dano posebno priznanje Romskega društvu Romski voz Velenje, ki ga že vrsto let zelo uspešno kot predsednik vodi Slobodan Nezirovič.

Izboljšati položaj Romov nasploh

V veliki sejni dvorani Mestne občine Ljubljana (po privolitvi in vabilu županje Danice Simšoč) je od 11.ure dalje potekala okrogla miza slovenskih Romov pod delovnim naslovom Projekti za izboljšanje položaja Romov - Predstavitev kul-

turnih dosežkov romske skupnosti v Sloveniji. Pripravili smo jo Zveza Romov Slovenije ob sodelovanju ljubljanskega Inštituta za narodnostna vprašanja ter Avstrijskega inštituta za Vzhodno in Jugovzhodno Evropo - izpostave v Ljubljani.

Romanu dij - Svetovni dan Romov v Puconcih (Okrog 300 nastopajočih iz 14-ih društev)

Puconci od 5.aprila do 8.aprila je po sklepu 1. Svetovnega romskega kongresa leta 1971 v Londonu praznik Romov kot Svetovni dan Romov.

Srečanje veleposlanika ZDA z Romi

Dvodnevni (sreda in četrtek 28. in 29.5.) obisk veleposlanika ZDA v Republiki Sloveniji, Johnnyja Younga s sodelavci v Pomurju. Tako sva ga v hotelu Ajda v Moravskih Toplicah obiskala predsednika Zveza Romov Slovenije Jožek Horvat - Muc ter podpredsednik in tajnik te Zveze Slavko Cener iz Vanča vasi - Borejci in Danijel Šarkezi iz Serdice.

Murska Sobota . Skupščina ZRS

V restavraciji Pinki hotela Diana v Murski Soboti je 13.septembra popoldne potekala 2.seja Skupščine Zveza Romov Slovenije. Od 21-ih vključenih društev v ZRS je na skupščini sodelovalo 19 delegatov iz enajstih romskih društev. Soglasno

smo sprejeli poročilo predsednika o delu med 1.in 2.sejo, v času od marca do septembra, poročilo o delu Forum romskih svetnikov, poročilo Ženskega foruma, poročilo Častnega odbora. Precej se je razprava razvila le pri poročilu o finančnem poslovanju Zveze, ki smo ga delegati tudi sprejeli. Sprejete so bile številne dopolnitve statuta Zveze Romov, kjer je bilo potrebno po pravi poti urediti bodoči status Romskega informativnega centra Romic in samostojne romske radijske produkcije pri Zvezi Romov Slovenije. Ob zaključku tokratne 2.seje skupščine pa je bila sprejeta še odločitev, da bo praznovanje Svetovnega dneva Romov leta 2004 obeleženo na dveh ločenih osrednjih prireditvah, a volil-

no programska skupščina bo potekala aprila 2004 v Rogaški Slatini.

Romski informativni center

Dne 2.10.2003 smo odprli v prostorih žute kuče v Ulici Arhitekta Novaka 13 ,nov romski informativni center ROMIC in radijski studio, kjer bo nastajala samostojna romska radijska produkcija. V tem centru je tudi zbrana vsa literatura o Romih, kjer je mogoče dobiti vse aktualne informacije. V evropi so Romi medijsko dobro organizirani, slovenski Romi pa pri tem nikakor ne zaostajamo.

Praznovanje svetovnega dneva Romov in priprave na skupščino Zveze.

22. januarja 2004 smo na seji predsedstva obravnavali priprave na praznovanje ob Dnevu Romov in vsebinsko ter kadrovske priprave na skupščino Zveze.

Sestal se je tudi forum romskih svetnikov.

6. Aprila je predsednik Vlade mag. Anton Rop sprejel predstavnike Zveze Romov. Pogovarjali smo se o aktivnih problemih romske skupnosti v Slovenije.

8. april je predstavnike Zveze sprejel predsednik države g. Janez Drnovšek.

Dan Romov 2004 - Romanu dij 2004

Tina Horvat

Osrednja prireditev Murska Sobota 2004

Zveza Romov Slovenije je letos organizirala dve osrednji kulturni prireditvi ob Dnevu Romov ena izmed njih je bila v Murski Soboti.

Osrednja prireditev je bila v soboto 10. aprila ob 13.00 uri v Kino dvorani v Murski Soboti. Pozdravni govor je imela podžupanja MO Murska Sobota ga. Nadja Milošević slavnostni govornik na prireditvi je bil Minister za šolstvo, znanost in šport g. Slavko Gaber. Na prireditvi so se predstavila Romska društva: RD Zeleno vejš - Serdica, RD Somnakune čerhenji - Cankova, RD Pušča - Pušča, RD Čapla - Tišina, RD Veverica na veji - Dobrovnik, RD Zeleno dombo - Puconci, RD Rjavo dombo - Zenkovci, RD Romano Jilo - Lendava in RD Romani Union - Murska Sobota, romske glazbene skupine: Baccara, Zoltan bend in Halgato bend na prireditvi pa ni manjkal romski

Prešeren Romeo Horvt - Popo. Prireditev je bila dobra in lepo sprejeta.

Osrednji prireditev Murska Sobota 2004

I Zveza Romov Slovenije organizirajo prireditev Osrednje prireditvi vaštu Romanu dij djek sinjahi te andi Murska Sobota.

I osrednji prireditev sinjahi sobuton andu 10. april 13.00 andi Kino dvorana andi Murska Sobota. U poz-

dravni govor sinjahi la Podžupanja MO Murska Sobota la Nadja Milošević slavnostni govornik pa sinjahi le Minister vaštu šolstvo, znanost te šport u Slavko Gaber. Pri priredijtev pumen predstavinde u Romane društvi:

RD Zeleno vejš - Serdica, RD Somnakune čerhenji - Cankova, RD Pušča - Pušča, RD Čapla - Tišina, RD Veverica na veji - Dobrovnik, RD Zeleno dombo - Puconci, RD Rjavo dombo - Zenkovci, RD Romano Jilo - Lendava in RD Romani union - Murska Sobota, u romane glazbene skupini: Baccara, Zoltan bend in Halgato bend pri priredijtev pa na falindja u Romanu Prešeren u Romeo Horvat - Popo.

I priredijtev sinjahi lauči te fejn sprejeti.

Osredna prireditev Črnomelj 2004

Osrednjo prireditev ob Dnevu Romov je organizirala Zveza Romov Slovenije. Osrednja prireditev je bila v soboto 3. aprila 2004 ob 14.00 uri v Kulturnem domu (ZIK) v Črnomlju. Vse prisotne

je najprej pozdravil podžupan MO Črnomelj g. Pavle Zajc. Slavnostni govornik je bil g. Ciril Baškovič, državni sekretar Ministerstva za kulturo RS.

Na prireditvi so nastopili: RD Jagori - Črnomelj, RD Roma - Črnomelj, RD Vešoro - Črnomelj, RD Romano Pralipe - Maribor, RD Romano Gav - Novo mesto, RD Kham - Metlika, RD Roma - Semič ter Romska skupnost - Krško.

Na koncu so vsa nastopajoča društva prejeli priznanja za sode-

lovanje.

Nastop je bil dobro sprejet in tudi nastopajoči so bili zadovoljni.

Osrednji prireditev Črnomelj 2004

I osrednji prireditev vaštu Romanu Dij organizirajda i Zveza Romov Slovenije. I osrednji prireditev sinjahi sobutoun andu 3. april 2004 14.00 andu Kulturno dom (ZIK) andi Črnomelj. Saurižejnen so sana odoj eršti pozdrauvindja u podžupaun MO Črnomelj u Pavle Zajc.

. U slavnostni govornik sinjahi u Ciril Baškovič u državni sekretaur palu Ministerstvo vašti kultura.

Pri Romanu Dij pa khelde: RD Jagori - Črnomelj, RD Roma - Črnomelj, RD Vešoro - Črnomelj, RD Romano Pralipe - Maribor, RD Romano Gav - Novo mesto, RD Kham - Metlika, RD Roma - Semič te Romska skupnost - Krško. Pru lejsti pa sa društvi gerinde priznaunje vaštu sodelovaunje.

U nastop sinjahi laučhu te te u ple-saulci sanahi zadovoljne.

Rogaška Slatina: skupščina ZRS

Tina Horvat

Vsoboto 17. aprila 2004 ob 11.00 uri v Restavraciji Allegra Hotela Sava v Rogaški Slatini smo imeli Skupščino Zveze Romov Slovenije. Od 22. Društev, ki so pod ZRS so se skupščine udeležilo 14. Romskih društev. Iz vsakega društva sta bila dva delegata in to predsednik in tajnik. Povabljeni so bili člani skupščine ZRS: g. Janez Obreza, direktor Urada za narodnosti RS, g. Bačič Geza, strokovni delavec, g. Bajič Štefan, predsednik Nadzornega odbora ZRS in g. Mario Sandreli, predsednik Častnega razsodišča ZRS.

Dnevni red:

1. Otvoritev volilne skupščine ZRS, 2. Izvolitev delovnega predsedstva skupščine, 3. Ugotovitev sklepčnosti, 4. Izvolitev volilne komisije, 5. Vsebinsko poročilo o delu Zveze od leta 2000 - 2004, 6. Volitve organov (zapisnik volilne komisije, predstavitev kandidatov, izvolitev organov Zveza), 7. Razglasitev rezultatov volitev, 8. Razno.

Podan je bil tudi predlog, da se ustanovi 5. članska komisija, ki jo je podal Jožek Horvat, ki je podal tudi obrazložitev dela komisije in so na skupščini lahko glasovali in dodali druge kandidate tako je skupščina sprejela za kandidate: Predsednika Baranja Stanko - Muri člani pa so: Grm Zoran, Fatmir Bečiri, Damjan Hrvat in Janja Rošer. Volilna

komisija je razglasila rezultate tajnih volitev organov Zveze: za predsednika Jožke Horvata, za podpredsednika Oto Baranja in Anton Hodorovac, tajnika Baranja Stanko, za blagajnika Marjana Drvariča, za sekretarko Janjo Rošer, za člane Nadzornega odbora: Bajič Štefan, Ratko Ivan, Maja Baranja, za člane Častnega razsodišča: Mario Sandreli, Đango Cener in Zlatko Hanh.

Sobuton andu 17. april 11.00 andi Allegra Hotel Sava andi Rogaška Slatina len sinjahi Skupščina la Zveza Romov Slovenije. Andru 22. Društvi so bile tali ZRS sana odoj 14. Romane društvi. Povaubime sana u člaundja zari ZRS u Janez Obreza palu Urad vaštu Narodnosti RS, u strokovno delavec u Geza Bačič, u predsednik častnega razsodišča u Mario Sandreli te u

predsednik nadzorne odboriskru u Štefan Bajič.

Dnevni red :

1. otvoritev voline skupščine ZRS, 2. Izvolitev delovne predsedstva volilne komisije, 3. Ugotovitev sklepčnosti, 4. Izvolitev volilne komisije, 5. Vsebinsko poročilo o delu Zveze od leta 200 do 2004, 6. Volitve organov (zapisnik voline komisije, predstavitev kandidatov, izvolitev organov Zveze) 7. Razglasitev rezultatov volitev, 8. Razno.

Phendlu sinja predlog kaj pe auri kedla paunč članski komisija so la predlaugindja u Jožek Horvat so la te razložindja so kerla aja komisija te šaj te phende

kas kaumen mejk te predlauginel akur pa i skupščina auri kedijne le kandidautjen adaula hi: U predsednik Stanko Baranja-Muri člani pa hi Grm Zoran, Fatmir Bečiri, Damjan Hrvat in Janja Rošer. I volilni komisija phukaude u rezultautja le volitvengre ZRS: vaštu predsednik auri kedijne le Jožek Horvat, vaštu podpredsednikja le Oto Baranja te Anton Hudorovac, tajnik Stanko Baranja, vaštu blagajnik le Marjan Drvarič, vašti sekretaurka la Janja Rošer, vaštu člaundja nadzorni odbor: Bajič Štefan, Ratko Ivan te Maja Baranja, vaštu častno razsodišče pa: Mario Sandreli, –ango Cener te Zlatko Hanh.

Anketa

Monika Sandreli, Aleš Horvat

a) Kratka predstavitev s čim se ukvarjate?

b) Zakaj ste predsednik/ica v romskem društvu?

c) Kakšne cilje- želje imate za naprej?

1) Ime in naslov društva, kdaj se je društvo ustanovilo?

2) Namen organiziranja, cilji društva, dejavnost društva?

3) Kakšne prireditve, projekte organizira vaše društvo?

4) Uspehi Vašega društva.

5) S kakšnimi problemi se srečuje vaše društvo?

Fatmir Bečiri, 38 let, delavec, Korbunova 2

a) Vsega po malo, več pa z organizacije društva.

b) Da bi reševali romske probleme oziroma izboljšati romske probleme.

c) Sodelovanje z različnimi državnimi oziroma lokalnimi organi in cilj, da bi bili seznanjeni z problemi Romov v Republiki Sloveniji.

1) R.D. ROMANO PRALIPE MARIBOR 1996

2) Da bi ohranili našo identiteto in izboljšali probleme Romov, s katerimi se srečujemo v Mariboru.

3) - ĐURĐEVDANSKI DAN
- SULTANI NEVRUZ
- TRADICIONALNI ROMSKI OBIČAJI
- TRADICIONALNA MISS ROMOV V MAKEDONIJI
- OBČINSKI DAN ROMOV

4) 1) 5.2.2004, z pomočjo društva, sta dve romkinji prejeli državljanstvo Republike Slovenije

2) udeležba vsako leto v Makedoniji, na tradicionalni MISS Romkinje.

5) Bivanje v R.S. (državljanstvo), stanovanjski problemi, šolanje naših otrok, in socialnimi problemi.

Vera Ratko, 55 let, upokojenka, Dobrovnik 62.b

a) Ukvarjam se kot predsednica

b) Ker želim, da romsko društvo - (naselje, v katerem bivam) napreduje z romsko kulturo in v vsem tem, naj napredujejo tudi druga romska naselja.

c) Želim si, da bomo čim več sodelovali in z uspehom gledali v prihodnost.

1) VEVERICA NA VEJI Dobrovnik 62/b 9223 10.10. 2002

2) Želimo si, da čim več odplešemo. Tudi si želimo, da bomo čim več priredili romska srečanja. In čim več uspeha!!!

3) 1. plesne
2. ohranjanje kulturne dediščine Romov - vršijo pisana krila
3. kreativni prsti v glini

4) Uspeh našega društva je, da se družimo z ostalimi organizatorji.

5) Do sedaj z nobenimi.

Oto Baranja, 49 let, upokojenec, Pušča - Glavna ulica 54 Murska Sobota

a) Ukvarjam se z Romskim društvom Pušča, sem tudi član Sveta krajevne skupnosti Pušča. V prostem času pa rad hodim na nogometne tekme in sem stalni krvodajalec.

b) Predsednik sem predvsem zato, da bi ohranil romsko kulturo in izboljšal položaj Romov v Sloveniji.

c) Največji cilji in želje so, da bi z krajevno skupnostjo pridobili in zgradili večnamenski prostor v naselju Pušča.

1) Romsko društvo Pušča - Glavna ulica 54, 9000 Murska Sobota, ustanovljeno leta 1986, preimenovano leta 2000.

2) Da ohranimo Romsko kulturo in izboljšati romski položaj tako v socialni tako tudi v infrastrukturi.

3) Naše društvo organizira tradicionalno prireditev z naslovom »DRUGAČNOST Z PLESOM IN GLASBO«.

4) Med uspehe štejemo nastop na Madžarskem, v Avstriji, v Prešernovi dvorani v Ljubljani, nastop na Urban festivalu v Celju, nastop na Kočiševih dnevih.

5) Največ se srečujemo z finančnimi problemi, največji problem društva pa je, da nima svojih prostorov, posebej pa, da na Pušči ni nobenega prostora, kjer bi društvo imelo plesne vaje, zato bi potrebovali večnamenski prostor.

Baranja Milan, 45let, Delavec, Gornji Črnci 24, Cankova 9261

a) Ko sem zaposlen, hodim v službo, v prostem času se dosti ukvarjam z društvom in ugotovljamo, kako bi bilo boljše.

b) To delo kot predsednik

društva me veseli, največ zaradi tega, ker se rad ukvarjam s tem in sem skupaj svojimi Romi in se družimo.

c) Želje imamo dosti, da bi lahko delali kot treba, rabimo svoje prostore, kje bi imeli kako pisarno in da bi se mladi, ki delujejo v društvu in izven društva sestajali. Zato še enkrat poudarim, da so želje v društvu velike.

1) Romsko društvo SOMNAKUNI ČERHENJA Gornji Črnci 24, 9261 Cankova, ustanovljeno 20.10. 2002

2) V društvu se ukvarjamo s plesom, dejavni smo tudi na političnem področju in si želimo uvesti nekaj novega.

3) Problem v našem društvu je, da kar precej občin ne ugotovi zahtevam društva, radi bi imeli pisarno za društvo in še nekatere probleme imamo znotraj društva.

Renič Drago, 43 let, Zenkovci 7

a) V našem društvu se predvsem ukvarjamo z folkloro. Poleg tega pa še z romsko problematiko.

b) Predsednik sem zato, ker me to honorarno delo veseli. Prej nisem imel možnosti za to funkcijo, sedaj pa jo imam in upam, da jo

bom dobro izkoristil.

c) Moji cilji so, da bi folkloro še naprej tako uspešno delovala v svojem okolju, ter pri ZVEZI ROMOV, kjer zadnje čase nismo bili tako aktivni.

1) Romsko društvo RIJAVI DOMBU 12.03. 1999

2) Cilji društva so obdržati društvo, reševati romsko problematiko v Zvezi Romov. Dejavnost društva pa je še folkloro ter reševanje problemov.

3) Prirejamo romski občinski praznik, ter jubilejno srečanje mednarodnih folklornih skupin, ki bo letos 6. zapored.

4) Naše društvo je uspešno predvsem v folklorni dejavnosti. Uspešni smo v Avstriji, Madžarski, Hrvaški in v naši domovini. Torej se pravi, da smo naše romske plesne prenesli tudi zunaj meje.

5) Največji problemi so v vodstvu. Upamo, da smo tokrat izbrali pravo, ter dobro vodstvo, ki bo uspešno vodil te posle.

Suzana Kosec, 46 let, gospodinja, Kanižarica 80

a) Z romsko problematiko, s kulturo ter s športom.

b) Da pomagam romom v različnih namenih, če lahko in da je med romi večje sporazumevanje.

c) Da bi bili vsi skupaj enakopravni, da bi imeli

večjo strpnost, boljše sporazumevanje in da bi v društvu imeli še boljše kakovost in da bi društvo dobilo svoj prostor.

1) Romsko društvo Jagori Črnomelj, društvo se je ustanovilo leta 31.1. 2002.

2) Pravljične urice za romske otroke in starše, priprave za Dan Romov 3. aprila v Črnomlju, kulturna komunikacija in večšine nastopanja v javnosti, slikarski tabor za romsko mladino v Vinici. Zastopati romsko problematiko na občini, pripraviti tudi kulturne programe.

3) - Kulturne (in igrice)
- Okroglo mizo
- Slikarski tabor
- Pripravljamo gledališke predstave
- Pravljične urice za otroke

4) Uspehi našega društva so, da sodelujemo pri vsakih aktivnostih. Bila sem v tujini, leta 2003, in imela v Sloveniji 6 seminarjev.

5) Društvo se srečuje s finančnimi problemi, in nimamo svojega prostora.

Romi in Evropska Unija

Slavko Cener

Romi predstavljamo sestavni del prebivalstva vsake države v kateri bivamo, zato smo soustvarjalec vsakodnevnega življenja in dela celotne populacije prebivalstva na prostoru, kjer soživimo, sodelamo in soustvarjamo.

Socialni položaj Romov, ki je najpomembnejši za naš bodoči razvoj in nasploh obstoj, je slika odnosov med nami Romi in ostalim delom prebivalstva, predvsem zaradi naše pripravljenosti, da se vsakodnevno vključujemo v javno življenje in ustvarjanje ter pripravljenosti ostalega dela prebivalstva v sprejemanju in dojetju našega statusa v družbi, socialnega položaja in vsakodnevnih potreb.

Kot državljani Republike Slovenije smo Romi in še posebej naše organizacije spremljali pridružitvene procese Republike Slovenije k Evropski uniji, še posebej v luči vprašanj, kakšna bodočnost nas čaka oz. kaj se nam obeta, predvsem pri možnostih izobraževanja in zaposlovanja, socialnih pravicah, izražanja kulture, povezovanja in sodelovanja z Romi in Romskimi organizacijami v Evropski uniji, skratka v zmanjšanju razlik z ostalimi državljani.

Romi vemo, da v Evropski uniji veljajo drugačni standardi obveznosti in pravic državljanov pri njihovem vsakodnevem življenju, kot so bili v Republiki Sloveniji, zato se zavedamo, da bomo morali tudi mi te standarde postopoma sprejemati, skupaj z ostalimi državljani.

V približevanju tem standardom bo morala tudi sama Republika Slovenija še veliko postoriti in spremeniti, zato od uradne državne politike pričakujemo, da nas pri regionalnih pomočeh ne bo pozabila.

V procesih prilagajanja novim razmera, moramo glavno breme prevzeti mi izvoljeni predstavniki Romov v občinske svete ter druge organe, kjer se odloča o romski problematiki.

Romi se zavedamo, da še naprej ostajamo etična skupina, vendar pričakujemo, da se naše pravice v okviru Evropske unije nikakor ne bodo zmanjševale, nasprotno, v spoštovanju visokih standardov in načel človekovih pravic pričakujemo več priložnosti in možnosti.

Dosedanje delo svetniškega foruma pri Zvezi Romov Slovenije lahko ocenimo kot uspešno, k temu uspehu pa so največ prispevale naše koordinacije. Zato smatram, da bomo morali to obliko delovanja v bodoče obdržati oz. še okrepiti.

Žal pa naše delo ne bo dovolj uspešno, v kolikor ne bomo vanj uspeli vključiti ostalih Romov, kajti če med nami Romi ne bo dovolj medsebojne pomoči, strpnosti in sodelovanja, je še kako dobra zamisel nekoristna in neuporabna.

Zavedati se moramo razvojnih in socialnih razlik med Romi v Pomurju in Romi na Dolenjskem. Zato mora biti ena od naših glavnih nalog, da zmanjšamo te razlike in to na način, da solidarnostno pomagamo Romom na Dolenjskem.

Vemo, da so tudi angažiranja županov in občin različna, zato moramo tudi njim v pravi luči predstaviti našo problematiko in pokazati našo pripravljenost za skupno sodelovanje.

Za dosedanje delo se zahvaljujemo Uradu za narodnost in še posebej njegovemu direktorju g. Janezu Obrezi, seveda z upanjem, da bo medsebojno sodelovanje, sedaj ko smo vsi skupaj v novi skupnosti narodov, še naprej tako tvorno in uspešno.

Sestanek z ministrstvom za notranje zadeve

Fatimir Bečiri

Preds. Romov Fatmir Bečiri sem imel sestanek na Ministrstvu za notranje zadeve dne 10.02.2004, kjer me je sprejel šef oddelka g. Radmilič. Na sestanku je bilo govora o problematiki Romov, ki živijo v Mariboru in nimajo urejen status za bivanje v R. Sloveniji.

Na Ministrstvu so me sprejeli ze-

lo prijazno in sicer so imeli posluh za naše probleme ter so nam svetovali, da naj vsi Romi iz Maribora, ki še nimajo urejenega statusa v čimkrajšem roku posredujejo svoje nerešene vloge.

Še enkrat bi rad opomnil, da imajo ljudje na ministrstvu še vedno posluh za reševanje problemov naših Romov.

Radijska postaja Romano Grlo

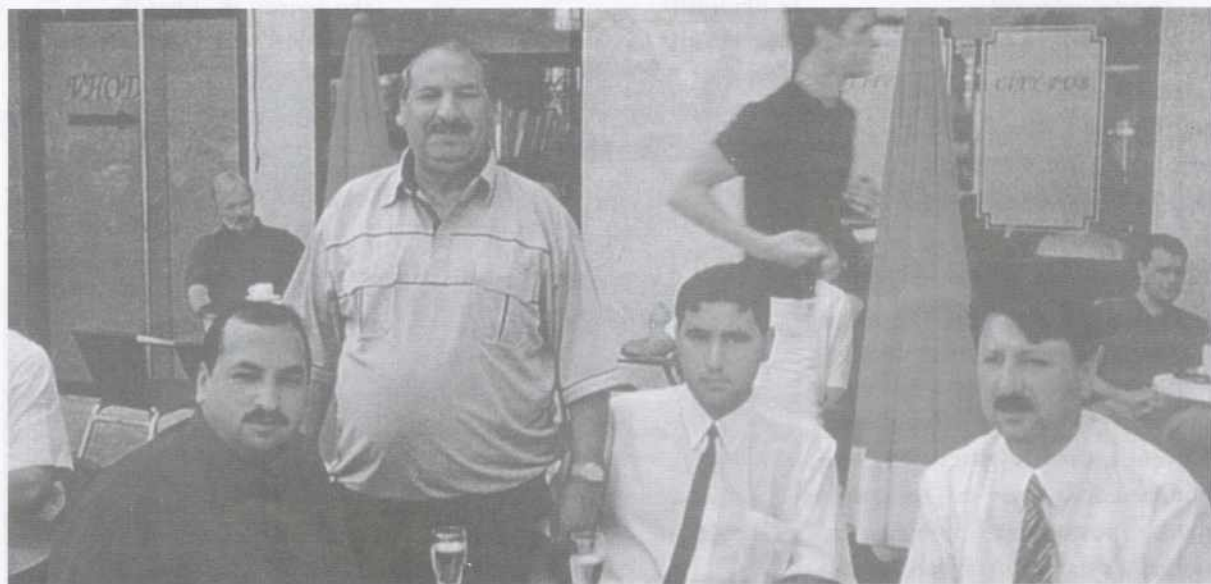
Fatimir Bečiri

Pred dvema letoma smo imeli svojo radijsko postajo s pomočjo radia Marš, ki so nam jo ukinili. Sedaj bi rad povdaril, da smo ponovno na radijski postaji »Romano grlo« in sicer vsako nedeljo ob 17.00 do 19.00 ure.

V tem času objavljamo problematiko Romov kakor tudi dobreizjave in glasbene želje. Ne samo Romi, temveč tudi drugi poslušalci se radi vključijo v našo oddajo.

Nedeljskega popoldneva se Romi zelo veselijo in radi poslušajo našo radijsko postajo.

Pohvalil bi rad celotno ekipo na radijski postaji radio Marš, ki nam je našo oddajo tudi omogočil.

Sporočilo za medije

Nada Žagar

V zadnjem času so bili objavljeni v medijih številni pretenciozni prispevki, ki prikazujejo pripadnike romske etnične skupnosti kot nasilneže, roparje in celo organizirane kriminalne združbe.

Viri vseh teh izjav črpajo podatke iz nekaterih dogodkov, ki so se resnično zgodili in terjajo takojšnje ukrepanje strokovnih služb.

Resnično je nesprijemljivo, da prvi red ne deluje, da spušča na prostost nevarne zapornike in dovoljuje staršem, da svoje otroke spodbujajo in vzgajajo v delikvente.

Nevarno pa je ozadje večine izjav, ki izkoriščajo neljube dogodke za uresničevanje svojih interesov, pridobivanje političnih točk in spodbujanje nacionalne in rasne nestrpnosti.

Razpihovanje sovraštva je v demokratični družbi nesprijemljivo, saj razvija ksenofobijo in odklanjanje kakršnekoli drugačnosti.

Posploševanje sklepanj vodi do zaključka, da so vsi Romi enaki, goljufi, tatovi in delomarneži, da predstavljajo nevarnost večinskemu narodu. Pa lahko argumentiramo ugo-

taujemo, da temu ni tako. Velina Romov, ki živijo v revščini, materialni in duhovni, se zavedajo svojega manjvrednega položaja, ne želijo si življenja brez cilja, poskušajo vplivati na izboljšanje svojega položaja in si zagotoviti človeka dostojno življenje. V zadnjih petih letih na Zavodu za izobraževanje in kulturo Črnomelj (ZIK) ugotavljamo, da je prišlo do izrednega porasta vključevanja Romov v različne izobraževalne programe, tako za pridobitev izobrazbe kot v splošno izobraževalne tečaje. Izobraževanje se izvaja na sedežu naše organizacije, delno pa tudi v romskih naseljih, pri družinah, v vseh treh belokranjskih občinah.

V Semiču in Metliki smo pričeli z izvajanjem oddelkov osnovne šole za odrasle, s poudarkom na opismenjevanju odraslih Romov. Kaže poudariti, da smo pri realizaciji tega projekta strokovno sodelovali z Zavodom RS za zaposlovanje, obema Uradoma za delo v Črnomlju in Metliki, Centroma za socialno delo iz Črnomlja in Metlike, osnovnima šolama iz Semiča in Metlike, semiško in metliško občino, njihovimi romskimi svetniki in predsedniki

romskih društev. Oddelke OŠ za odrasle sofinancira Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport RS.

Na podlagi odličnega strokovnega sodelovanja vseh partnerjev v okolju bomo bistveno prispevali integraciji Romov in njihovem lažjemu vključevanju v javno življenje. Posredno bomo vplivali na socializacijo romskih otrok, saj si bodo njihovi starši, ki so vključeni v izobraževanje, pridobili znanja in spretnost za primerno vzgojo svojih otrok.

Prikazovanje stanja v javnosti kot alarmnega, etiketiranja in stigmatiziranja Romov ne koristi nikomer, razen redkim izjemam, ki na ta način subtilno manipulirajo z ljudmi.

Smiselno je ravno obratno senzibiliziranje javnosti, kjer se predstavijo vsi projekti in prizadevanja, ki prispevajo strpnemu reševanju zapletenega odnosa med večinskim prebivalstvom in Romi. Edino stalno je, da bodo Romi tudi v bodoče del našega skupnega bivanja, zato postorimo vse, na politični in strokovni ravni, da naredimo to življenje normalno, če že ne prijazno.

Suzana Kosec, Anton Hudorovac

Črnomljska romska društva Jagori in Rom sta od letošnjega aprila bogatejša za uporabo računalnika pri svoji dejavnosti. Deležna sta bila donacije Zveze ljudskih univerz Slovenije (ZLUS), ki je svoja dva rabljena računalnika izročila romskima predsednikoma Suzani Kosec in Antonu Hudorovcu v njihovo nadaljnjo uporabo. Pobudo za donacijo je

dal Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (ZIK), ki je član ZLUS, in aktivni subjekt v lokalnem okolju za razvoj izobraževanja Romov.

Namen ZIKa je spodbuditi tudi druge organizacije za podobno humanitarno pomoč.

Romska društva bi rada dopolnila svojo računalniško opremo še s tiskalniki, česar si ne morejo privoščiti od skromnih sredstev v

društvu. Računalniška oprema, povezanost z svetovnim spletom in elektronska pošta so nujna podlaga za prijavljanje na javne razpise in pridobivanje strogo namenskih sredstev za izvajanje projektov, kar je predpogoj za obstoj romskih društev in njihovo uspešno delovanje.

Romska društva Jagori in Rom sta s hvaležnostjo sprejela računalnika v prepričanju, da prispevata integraciji Romov v javno življenje.

Žoga da droga ne

Horvat Romeo - Popo

V vrhunskem športu že davno ne obstaja več človeško rivalstvo, igra, sprostitev, prosti čas.

V Velenju so pripravili humanitarno prireditve z naslovom Žoga da Droga ne tam so bili folkloristi »Roma sam« nastopali so z pravo romsko glasbo ,ki so se predstavili z štiri plesnimi točkami . Romska Reprezentanca , ki pa so odigrali štiri tekme so eno odigrali neodločeno ostale pa izgubile. Tekmovali so tudi pri penalih pri katerih je bil najboljši Jože Baranja-Gula

Ko slišimo besedo šport, navadno pomislimo tudi na zdravje. Poznamo mnogotere aktivnosti, povezane s športom: Najboljša je žoga, Brž na kolo za zdravo telo, in še bi lahko naštevali. Vse več znanih športnikov se pojavlja v reklamnih sporočilih.

Romska problematika v občini Rogašovci

Baranja Stanko

V naši Občini živijo Romi v 4 vaseh Ropoča, Pertoča, Serdica in Sotina, ki imamo vsi enake probleme z pitno vodo.

V romskem naselju Serdica imajo skupni vodohram (bazen) za pedeset romskih družin, ostala naseja pa imajo studence.

Vodo nam pripeljejo vaški gasilci s cisterno dvakrat na dan, da nam zadostuje za dnevno uporabo.

Cena pitne vode ter prevoz je zelo predrag, saj Romi morajo, sami financirati stroške prevoza, cena za kubični liter je 1100 sit. Prejšnja leta je en del plačevala občina, sedaj pa moramo sami uporabniki plačevati v celoti.

Rad bi omenil, da je zelo težko plačevati tako drago vodo, saj nekateri Romi so v slabem položaju in so nezaposleni, ter večina dobivajo socialno pomoč. Občina je sedaj začela z vrtinami, ki pa bo potrebno počakati

še zelo dolgo, da bo voda nekaj cenejša.

V romska naselja bomo tudi začeli s prvim aprilom čistilno akcijo z programom ROM za ROMA, celotni projekt senacije bodo izvajali Romi sami, ki bodo zaposleni preko javnih del za obdobje treh mesecev.

Občina Rogašovci ne izvaja posebnih programov za Rome, da bi bilo v korist romom, ter bi se zmanjšalo število nezaposlenih.

Aktivno in uspešno leto za Romsko društvo iz Pušče

Zdravko Horvat

Romsko društvo Pušča deluje že osemnajsto leto in je eno od prvih romskih društev v Sloveniji.

Društvo nastopa na raznih predstavah in srečanj po Madžarski, Avstriji in celotni Sloveniji. Februarja so plesalci nastopali v Monoštru (Madžarska) v srednji šoli, kjer je bil med ostalimi častnimi gosti tudi sam Minister za informatiko in telekomunikacijo. Motivirani in dejavni so, saj zelo dobro sodelujejo tudi z KUD Klaruš iz Maruševca (Hrvaška). Tako so imeli 23.4. tega leta priložnost pokazati svojo nošnjo in ples pred prebivalci Marušev-

ca. Sami Maruševčani pa so bili zelo navdušeni nad plesom plesalk. Obenem bi se radi zahvalili

gospe Veri in njeni družini kateri so bili zadolženi za njihov prihod, predstavo in varen odhod.

Člani Klaruša so bili zelo organizirani in tako so zelo profesionalno izvedli mednarodno kulturno srečanje.

V zahvalo so jih povabili na svojo prireditev *drugačnost s glasbo in plesom*, ki bo v Pušči meseca julija. Povabila so se zelo razveselili in tudi že pismeno potrdili svoj prihod in nastop. Društvo zelo dobro sodeluje z

Svetom krajevne skupnosti Pušča, Zvezo Romov Slovenije in ostalimi društvi-organizacijami katere se zavzemajo za ohranitev romske kulture. Že sedaj imajo sestavljen letni načrt, v katerem tudi spada postavitve lastne spletne strani. Društvo je pred kratkim imelo tudi svoj občni zbor na katerem so izvedli volitve. Za predsednika društva

so ponovno izvolili sedanjega Oto Baranja (že četrtrič), saj je komisija pregledala njegova dosedanja dela in ugotovila, da je predsednik izpolnil vsa dela za katera se je zavzemal. Tako mu je še enkrat dana čast a tudi odgovornost, da predstavlja društvo. Za tajnika društva so izvolili Šarkezi Jožeta, za blagajnika pa Horvata Mišoja.

Poročilo o delovanju romskega društva »Rom« Črnomelj v letu 2003

Anton Hudorovac

Romsko društvo »Rom« Črnomelj je v letu 2003 zelo aktivno sodelovalo. Sodelovalo je na kulturnem, športnem področju, romski problematiki in ekološkem čiščenju. Romsko društvo »Rom« Črnomelj je zelo uspešno na kulturnem področju, kjer prikažemo romske ples, glasbo, petje, skeče in romske recitiranje. Imeli smo že štiri samostojne nastope v ZIK-u Črnomelj. Najbolj smo ponosni in veseli nastopa, ki je bil 18.12.2003 v Kulturnem domu Črnomelj, ko je Romske otroke obdaroval romski dedek Mraz. Sodelovali smo tudi z Zavodom za izobraževanje in kulturo, ki ga vodi direktorica ga. Nada Žagar, ki nam je omogočila tečaje za kuhanje, šivanje, pa tudi za izobraževanje Romov. Naša folklorna skupina »Rom Črnomelj prikazuje tudi drugod po Sloveniji našo Romsko kulturo, ki jo imamo v Črnomlju. Povabljeni smo bili v Velenje na Srečanje Romskih folklornih skupin, Svetovni dan Romov v M. Soboti, Dobrovnik in v

Šentjernej. Moramo vam povedati, da smo dobili od vseh strani pohvale, ki smo jih bili zelo veseli. Imamo tudi v društvo Romsko nogometno skupino, ki jo sestavljajo člani društva. Sodelujejo na raznih nogometnih turnirjih v Črnomlju, pa tudi v Semiču, Metliki in v Vinici. So zelo uspešni, saj imajo že štiri velike pokale v malem nogometu. Romsko društvo Rom je zelo aktivno pri romski problematiki, saj imamo večkrat srečanje z gospodom podžupanom Pavletom Zajcem, ko nas

tanejo problemi, kako jih skupaj rešiti. Vabijo nas tudi po šolah, ki jih obiskujejo romski otroci, ko nastanejo kakšni problemi, jih skupaj rešujemo. Večkrat smo tudi povabljeni v Mursko Soboto na sestanek predsedstva zveze Romov Slovenije, kjer smo tudi člani predsedstva. Sodelovali smo tudi v ekološkem čiščenju naselja Lokve, kjer smo bili zelo pohvaljeni s strani občine Črnomelj. S temi vrsticami bi zaključil poročilo o delovanju Romskega društva Rom Črnomelj za leti 2003.

Občinsko romsko društvo Jagori

Suzana Kosec

Dvaindvajsetega decembra smo imeli praznično prireditev. Naslov prireditve »Romi v kolesju kulture«. Na prireditvi so člani društva prikazali romske plese, pesmi, recitiranje in igrice kako so romi živeli včasih.

Udeležba te prireditve je bil g. Stane Baluh in go. Vera Klopčič. Bilo je veliko romov in tudi neromov. V novembru 2003 smo imeli tudi šiviljski tečaj. Na tem šiviljskem tečaju se je šivala naša Romska zastava.

23.12 pa smo imeli Božička ki je obdaroval najmlajše romske otroke.

Poposkre djija

M.H.S.

Romsko društvo iz M. Sobote je 7. februarja ob počastitvi slovenskega kulturnega praznika predstavila pesniško zbirko Romea Horvata - Popota, zbirka pesmi se imenuje Poposkre djija oz. Popojeve pesmi.

Horvat Romeo- Popo je eden izmed najboljših romskih pesnikov v Sloveniji. Doma je na Pušči blizu M. Sobote. Star je 22 let. Po poklicu je pomočnik konfekcionarja. Popo je navdih za

pisanje pesmi dobil že v osnovni šoli. Njegove pesmi izražajo čustva odraslega otroštva v smislu nedorečenega humorja. Avtor v svojih pesmih govori o prijateljstvu, dogotkih in željah, ki so sanjsko obarvane.

Poleg pisanja pesmi pa se Romeo Horvat- Popo ukvarja še z marsičem, med drugim z glasbo, je plesalec in gledališki igralec. Je napovedovalec v oddaji Romskih 60 in urednik pri oddaji ŠUNEN LE ROMEN pri produkciji ROMIC.

Izdajo Pesniške zbirke je omogočilo Ministerstvo za kul-

turo RS. Na voljo Vam je v M. Soboti in Vam jo pri Romskem informativnem centru poročamo.

Gledališka igra »Amaru dij« Naš dan

M.H.S.

Šestindvajsetega marca Letos se je gledališka skupina pri RD Romani Union Murska Sobota udeležila območnega srečanja gledaliških skupin v grajski dvorani v Murski Soboti, katerega je bil organizator Javni sklad za kulturo M. Sobota. Gledališka skupina se je predstavila z igro # Sedmi dan # avtorja in režiserja Jožeka Horvata- Muca.

Gledalci so bili navdušeni nad igro nastopajočih, ki so prikazali dobro in sproščeno igro. V gledališki predstavi so nastopali: Sandreli Monika, Horvat Romeo- Popo, Sandreli Romina in Martina Horvat.

Za tehniko in glasbo pa je poskrbel Demijen Šarkezi.

